

Mijn vecht- en andere sporten

Het viet vo dao zijn de gezamenlijke Vietnamese vechtsporten en de filosofie daarachter. Bij Vietnam moet ik dan al gauw aan de Vietcong (vroegere ondergrondse communistische beweging in Vietnam) en de Vietminh (verzetsbeweging tegen de Franse overheersing, opgericht in 1941) denken. Het derde invulwoord bij het eerste invulitem leidt ons o.a. naar qi dao, een Tibetaanse meditatietechniek. Een overeenkomstige Chinese meditatietechniek is de qi gong. We hebben dan ook nog de vipassana, een boeddhistische meditatietechniek gericht op het zuiveren van de geest door middel van introspectie. En als meditatietechniek is er ook nog de tm, rond 1960 door de Indiër Maharishi Mahesh Yogi buiten Azië geïntroduceerd. Op het gebied van meditatie kennen we ook nog de loopmeditatie, de kinhin, en de zitmeditatie, de zazen. Het spelen van meditatieve zenmuziek daarbij, honkyoku, verhoogt de sfeer nog aanzienlijk.

Maar dan liever niet op een honkytonkpiano; wel in een zentuin, een karesansui. Een meditatieoefening is bijvoorbeeld: “Hoe klinkt het klappen van één hand?” Die laatste is paradoxaal en een voorbeeld van een koan. In plaats van buiten kan mediteren ook in een meditatiehal, een dojo. Bij boeddhistische meditatie worden wel mandala's (cirkelvormige of veelhoekige figuur) gebruikt. Een zekere psychologische vorm van meditatie is achtzaamheid, mindfulness. De zenmeditatie beoefen je in een zendo. Sommigen echter hechten meer aan beoefening van tai chi, een vermenging van meditatie, yoga en heilgymnastiek, niet te verwarren met tae-bo, conditietraining op muziek, afgeleid van zekere zelfverdedigingssporten en aerobics. Zo is er na een royale uitstap toch weer verbinding met onze vechtsport. Daarbij is een jab een direct op de tegenstander of bokszak gerichte stoot met de voorste vuist.

We behandelen de vechtsporten verder in vogelvlucht. Bekende oosterse vechtsporten zijn judo, karate, taekwondo en jiu-jitsu. En vergeet vooral pencak silat of pentjak silat niet. Een harde vechtsport is MMA, mixed martial arts. En ken je het wushu, die verzamelnaam voor verschillende Chinese vechtsporten? Met sensei wordt een Japanse leraar in de vechtsporten veelal aangesproken. De Chinese vechtsport sanda wordt ook wel sanshou genoemd. En we besluiten met de traditionele Chinese vechtsport kungfu. We hadden ook nog kunnen noemen: aikido (verwant aan judo), boken (houten oefenzwaard), de cross (zekere vechtsport), hapkido (Korea), kata (tegen denkbeeldige tegenstanders) en kempo (verwant aan karate).

Genoeg hierover. Laten we het over een van mijn andere favoriete sporten hebben: biljarten. Het liefst ga ik van acquit. Hopelijk blijven me fausses queues bespaard. En ik ben altijd blij met een geluksstoot: een varken, zwijntje of raccroc. Met zo'n toucheetje (ook wel: biljarderen, rotterdamertje) ben ik nooit blij. Een lossebandstoot voer ik uiteraard par bricole uit. Die aramithhandelaar levert de biljartballen aan mijn

café billard. Het meest populair blijft bij mij de deinsstoot. Uit mijn onuitputtelijke biljartvocabulaire had ik ook nog kunnen noemen: piqué en piqueren (verticale keu), amorti (speelbal stilleggen), bloque (forse stoot rechtuit) en butage (springen van een biljartbal).

In is ook mijn golfspel. Na enige tijd was ik scratchspeler en nu ben ik inmiddels vergevorderd. Er werd overigens vanuit de montgolfière op ons neergekeken. Maar goed, we gaan dus lacrosse spelen. Op een [in cijfers!] 9 of 18 holesbaan natuurlijk. O ja, en de ballen zijn van guttapercha gemaakt. Ik maak zelden een whiffhout, een airshot. Er zijn ook leatherwedgevalsspelers. Een hole-in-one is bij een blind hole wel een heel bijzondere ervaring, maar ook een dead ball na een full swing is daarbij een wereldprestatie. De volgende termen hadden in deze golfalinea niet misstaan: 4, 3, 2, 1 onder par = condor, albatros (of double eagle), eagle en birdie, 4, 3, 2, 1 boven par = quadruple, triple, double bogey, bogey en een divot is een losgeslagen graszode.

Laat ik de denksporten en dan vooral het schaken niet vergeten. Ik speel vlot, a tempo, en soms moet ik een stuk rechtzetten; ik zeg dan eerst: "J'adoube." De afkorting e.p. slaat erop, dat een en-passantslag wordt uitgevoerd. Als er een ex aequo is na een achtkamp, wordt er een rapid of zelfs blitz gespeeld. Soms lost een rokade-exercitie mijn problemen op, met name als ik en échec dreig te geraken. Aan blindschaken doe ik niet en na een partij houden we soms een post-mortemonderzoek. Uitdrukkingen als sudoku'tje en damtermen als schwindel (onverwachte zet of reeks van zetten) en spelen met increment (extra bedenktijd) komen hier verder niet aan de orde.

Natuurlijk ben ik ook idolaat van balsporten. Denk aan het minder bekende tchoukbal, lijkend op handbal. Tegen manmeersituatiepowerplay is het vaak moeilijk opboksen. Ook hockey is een balsport, daarbij draagt de keeper legguards. Ik pas vaak de bloktackle toe. Voetbal moet gespeeld worden door twee teams met een keeper die solied (betrouwbaar) is. Niet elk team heeft nog een libero-ausputzer (sweeper). Bij het moderne topvoetbal is ook de assistent-VAR onmisbaar. In een bvo zitten in NL bijv. de betaaldvoetbalclubs. Het Italiaanse voetbal heet calcio. En verder zijn er nog talloze voetbaltermen die hier ongenoemd kunnen blijven: akka (bepaalde schijnbeweging), egeltjesvoetbal, e- en g-voetbal, kick-and-rush, latjetrappen, offside en free kick, panna en panenka, rabona (schietbeen achter standbeen langs), schwalbe, silver of golden goal, tikitakavoetbal, e.v.a.

Basketbal spelen, dat noemen onze BE-dicteevrienden basketten. Populair is ook beach- of strandvolleybal. Varianten van volleybal zijn indiaca en bossabal. Laatst hebben we de golden set gewonnen, dus zeker niet in straight sets. Weten jullie eigenlijk het verschil wel tussen een passloper en een passer-loper? Veel set-ups leveren punten op en de side-out levert tegenwoordig direct een punt op. En in Boerenkoolstronkeradeel ten slotte wordt m.i. helemaal niet gesport. Wel wordt daar de olifant gespot, die met zijn lange slurf dit hele sportdicteeverhaaltje uitblaast.